



Jaarlijks komen 7200 kinderen bij de Spoed Eisende Hulp (EHBO) in het ziekenhuis terecht omdat ze gewond zijn geraakt in een speeltuin. Dit komt neer op 20 kinderen per dag. Maar niet alle ziekenhuizen zijn aangesloten op deze databank en ook kids die bij de huisarts terecht komen tellen niet mee. De werkelijke cijfers liggen dus hoger en worden door Stichting Consument en Veiligheid geschat op meer dan 22.000 ongelukken en ongelukjes per jaar. De meeste ongelukken (1700 per jaar) gebeuren op een klimrek, het gevolg is vaak een botbreuk. Na het klimrek gebeuren de meeste ongelukken met glijbanen (1500 keer) en de schommel staat op de derde plaats, daar gaat het per jaar 630 keer mis. De meeste slachtoffers zijn tussen 5 en 10 jaar oud, aldus Consument en Veiligheid.

Alert zijn

Niet meer naar de speeltuin dus? Nee, dat is geen oplossing, want de speeltuin is juist goed voor de motoriek en de sociale ontwikkeling van een kind. Daarom is het belangrijk dat er in de woonomgeving speeltuintjes zijn. Door die goed in te richten kunnen risico's worden beperkt. Het ontwerp van de toestellen (door de fabrikant) en de plaatsing van de speeltoestellen, de ondergrond en het onderhoud (door de beheerder, vaak de gemeente) bepalen voor een groot deel de veiligheid van een speeltuin. Minstens zo belangrijk is het toezicht van de ouders, zij zijn als eerste verantwoordelijk voor de veiligheid van hun kinderen, ook in een speeltuin(tje). Ouders moeten hun kinderen in de gaten houden en kunnen alert zijn op gebrekkige speeltoestellen en daar hun kind

niet op laten spelen. Een opletende ouder kan een groot deel van de risico's wegnemen. Zie voor verdere tips het kader 'wat kunt u zelf doen'. De ANWB ijvert al jaren voor meer recreatiemogelijkheden dichtbij huis. Speelmogelijkheden horen daar ook bij.

Beknellingen

Het testteam van de ANWB trok het land in om te kijken hoe veilig speeltuintjes zijn. Dat deden we niet zomaar, want op een oproep in de Kampioen en op anwb.nl om uw favoriete speeltuintje op te geven reageerden vele honderden leden. Uit dat aanbod maakten we een selectie, waarna meer dan 100 speeltuinen en meer dan 1000 speeltoestellen, van wipkip tot speelkasteel werden gecontroleerd. De resultaten? 46 van de 103 onderzochte speeltuinen zijn onvoldoende veilig. Er zijn zelfs gevaarlijke speeltuinen bij, met achterstallig onderhoud, groot risico op beknellingen of ernstige valpartijen. Slechts 13 van de 103 speeltuinen hebben hun zaakjes uitstekend voor elkaar, ze zijn veilig (rapportcijfer 8 of hoger) en voldoen aan de meeste eisen. Maar bij een kwart van alle toestellen zijn er problemen met de valzone, de cirkel waarin je terecht kunt komen als je valt. Vaak is de valzone te klein (waardoor het kind alsnog heel hard valt) of is de ondergrond onvoldoende valdempend, waardoor vallen ongewenste verwondingen oplevert. Meestal is dit betrekkelijk eenvoudig op te lossen. Daarnaast is er bij ruim een kwart van de 1007 onderzochte toestellen kans op ernstige beknellingen van bijvoorbeeld hoofd, nek, vinger of voet. Verder is er verstikkingsgevaar, bijvoorbeeld als een koordje van de kleding ergens achter ►

Plaats	Locatie	Aantal toestellen (ca.)	Aantal soorten toestellen	Aantal toestellen met problemen valzone	Aantal toestellen met ernstige beknellingen	Overdeel speeltuin algemeen	Afwisseling	Veiligheid	Endoordeel	Aanvallende opmerkingen
Hilversum	Turfstraat	9	9	0	0	9,0	6,5	9,0	8,8	Prachtig gelegen in woonwijk, nauwelijks verkeer, wel water nabij. Rondom hek met twee afsluitbare poortjes. De scherpe punten aan de zandbak waren niet goed, maar dat is inmiddels door de beheerder aangepast.
Bovenkarspel	Spoorsingel	25	22	1	2	9,1	7,5	8,1	8,1	Grote speeltuin met groot aanbod aan toestellen. Alles nieuw. Ziet er goed uit.
Eefde	Boedelhofweg	11	11	0	0	5,9	6,0	9,3	8,0	Keurige speeltuin. Geen hek, maar zeer hoge score voor veiligheid, geen problemen met vallen of beknellingen.
Pesse	Grootslag	6	6	0	0	5,9	5,0	9,0	7,9	Veilige speeltuin centraal op een pleintje. De afwisseling kan beter, de speeltoestellen zijn voornamelijk voor de kleintjes.
Hoofddorp	Roosterbos	13	11	2	1	8,3	5,0	8,6	7,6	Gelegen tussen fietspaden, niet in het zicht van huizen. Er zijn vrij veel wipstoelens, een lage hangmatschommel en, bijzonder: een 'halfpipe'-toestel.
Raamsdonksveer	Hertogshoef	11	9	1	1	8,5	6,0	8,1	7,6	Leuke knusse speeltuin. De directe omgeving let goed op. Goed afgeschermd van de weg en omringd door een hek.
Utrecht	Reiderland	7	7	1	2	8,1	6,5	7,7	7,5	Nette speeltuin met veel banken en prullenbakken. De speeltuin ligt aan een doorgaande weg op een woonerf, maar zou beter van de weg moeten worden afgeschermd.
Ede	Oosterhof	7	7	1	0	7,6	6,0	7,8	7,3	Klein speeltuintje tussen de huizen. Met een wip erbij zou hij behoorlijk compleet zijn.
Heerhugowaard	Rustenburgerweg	8	8	0	0	4,8	6,0	8,5	7,3	Goed onderhouden, veilige en verzorgde speeltuin. Winderig, maar lekker ruim. Grenst aan drukke straat, zou beter afgeschermd moeten worden.
Tilburg	Westerpark	19	17	2	1	7,8	8,5	7,3	7,3	Sfeervolle grote speeltuin met veel toestellen en afwisseling. Door het heuvelachtige terrein wat onoverzichtelijk.
Nijmegen	Palembangstraat	9	6	0	0	6,4	6,0	8,0	7,3	Erg klein, maar veilig, netjes en gezellig. Minder geschikt voor grotere kinderen.
Gouda	'De Goudsche Hofsteden'	10	10	1	4	8,5	6,5	7,2	7,2	Vrij grote speeltuin bij een kinderboerderij.
Zwijndrecht	Griend	7	7	2	0	7,2	6,0	7,6	7,1	Eenvoudige, maar goed verzorgde speeltuin in het zicht van woningen. Veel rommel.
Geleen	Jekerstraat	10	10	2	0	4,9	5,5	8,3	7,1	Redelijk veel toestellen, maar weinig afwisseling. Lijkt versleten, maar is veiliger dan 't lijkt.
Gouda	Graaf Florisstraat	5	5	1	1	6,9	4,0	8,4	7,1	Klein, weinig variatie, maar ziet er goed uit.
Beilen	Reigerlaan	8	8	2	2	6,0	6,5	7,5	7,0	Het naastgelegen trapveld is door een hoog hek gedeeltelijk afgeschermd van de speeltuin. Opvallend: de picknicktafel heeft als een van de weinige geen beknellingsrisico.
Blaricum	Windvang	10	10	2	1	7,5	6,0	7,3	7,0	Redelijk goed ingerichte speeltuin. Niet geheel in zicht van woningen. Wel oppletten: prikkeldraad op hek.
Zaltbommel	Graaf Ottostraat	5	5	0	2	7,6	3,0	8,5	7,0	Zeer nette speeltuin aan een doodlopende straat. Weinig toestellen, weinig variatie.
Heemskerk	Vrijburchlaan	6	6	1	0	6,5	5,0	7,8	6,9	Erg klein, weinig variatie.
Arnhem	Van Verschuierenplein	10	8	1	0	8,5	5,5	7,0	6,8	Kleine speeltuin, oogt wat sleets. Kleine kinderen spelen hier het leukst.
Monster	Geesterwijkstraat	10	10	1	1	7,0	7,0	6,8	6,8	Nieuw terrein, ingesloten door achtertuinen en met mooi toegangshek. Maar kleine kinderen worden weggejaagd door hangjongeren met brommers en fietsen. Gebrek aan toezicht.
Lelystad	Archipel 32	6	6	1	0	5,2	4,0	8,3	6,8	Kleine, veilige speeltuin. Weinig variatie, maar bijzondere schommel.
Den Haag	Rijswijkseweg	8	7	0	1	7,7	4,0	7,6	6,7	Dit speeltuintje heeft last van vandalen gehad, maar verkeert desondanks in redelijk goede staat. Weinig variatie.
Brunssum	Touwslager	15	13	1	1	5,2	8,0	6,7	6,7	Grote sfeervolle speeltuin. Wordt door de buurtbewoners onderhouden. Veel variatie. Ligt in een hoek en is daarom niet geheel sociaal veilig.
Sittard	Romeinenstraat	11	10	1	2	6,6	6,0	7,0	6,7	Vrij nieuwe toestellen. De speeltuin ligt naast een school en een park, dus niet sociaal veilig. Afgesloten met hek, maar speelgrage kinderen klimmen er makkelijk overheen.
Aalst	Goudenregenlaan	7	7	0	3	8,5	3,5	7,5	6,6	Mooi opgezette speeltuin op zeer rustig punt. Weinig variatie, zandbak veelvuldig gebruikt als kattenbak.
Bodegraven	Brasem	8	8	1	0	6,9	5,5	7,0	6,6	Wat te weinig variatie. Belangrijke speeltoestellen, zoals een schommel, missen.
Arnhem	Fazantenlaan	13	13	5	0	6,9	8,5	6,6	6,6	Vrij grote speeltuin met veel verschillende toestellen. Ligt mooi tussen bomen, maar enigszins verscholen. Jammer dat het zand in de valzone op enkele plekken weg is.
Heesch	Ophoviusstraat	8	8	0	2	6,0	6,0	7,0	6,6	Ruim opgezette en netjes ogende speeltuin aan de rand van een bos. De kinderen kunnen aan de boszijde zo het bos inlopen.
Voorburg	Scheltemastraat	7	7	2	0	8,0	5,0	6,9	6,6	Goed afgeschermd van de weg. Veel wip-elementen voor zo'n kleine speeltuin. De valdempende schorslaag is overal onvoldoende dik.
Dordrecht	Emmastraat	7	6	1	0	6,5	3,0	8,0	6,5	Weinig gevarieerde maar ruim opgezette speeltuin op een pleintje. Het hekje eromheen kan als evenwichtsbalk fungeren.
Sevenum	Pastoor Vullinghstraat	9	9	0	3	8,8	8,0	6,5	6,5	Vrij compleet aanbod aan speeltoestellen. Alles is bijna nieuw in deze speeltuin, maar beknellingsgevaar bij enkele toestellen.
Amersfoort	Weberstraat	10	10	0	1	7,9	4,0	7,2	6,5	De speeltuin ligt wat afgelegen. Tot ca.18.00 is er door de week toezicht van de naschoolse opvang. Er is een hoge omheining met een draaihek. Het geheel ziet er verzorgd uit.
Koedijk	Stadeweid	5	5	1	0	7,5	3,0	7,7	6,5	Klein, verrassend stukje groen tussen de huizenblokken. Weinig variatie.
Roosendaal	Champetterberg	5	5	0	3	6,5	5,0	7,0	6,4	Erg klein en weinig variatie, maar in de buurt ligt nog een aantal van dit soort kleine speelplekken.
Winsum	Crocuslaan	22	19	4	4	8,8	7,5	6,4	6,4	Gedeelte voor grotere en deel voor kleine kinderen goed van elkaar gescheiden. Ziet er, op wat rondslingerende bliks na, verzorgd uit. Het gas van het hek is hier en daar kapot.
Heteren	Narcissenstraat	9	9	1	2	6,6	7,0	6,4	6,4	Aardige speeltuin, door groot fort in het midden wat onoverzichtelijk. Kinderen kunnen zo de straat op rennen, wel een heel rustige straat.
Rotterdam	van Goenstraat	7	7	0	1	3,5	4,0	8,0	6,3	Erg klein, weinig variatie. Kan veel gezelliger!
Werkendam	Floreffestraat	10	10	2	1	8,2	5,0	6,4	6,3	Speeltuin met veel klimelementen. De ondergrond is alleen gras. Het is drassig en niet voldoende egaal bij speeltoestellen.
Krimpen a/d IJssel	Middenweteringpark	30	24	6	3	6,1	8,5	6,3	6,3	Mooie grote speeltuin in overzichtelijk parkje. Veel wandelaars, druk bezocht. Sociale veiligheid is afhankelijk van passanten.
Alphen a/d Rijn	Doornenburg	9	7	0	1	7,6	4,0	6,8	6,2	Eenvoudige speeltuin met veel veerwippen. Mooie ligging, maar ziet er wat sleets en aangegroeid uit. Geen banken.
Meteren	Abrahamsstraat	8	7	2	0	7,9	6,0	6,2	6,2	De speeltuin ligt in het zicht van huizen. In het midden een rozenperk (doornen!). De banken hangen in de winter gedemonteerd.
Tilburg	Wilhelminapark	7	6	2	0	4,9	5,0	6,9	6,1	Mooie speeltuin, alles in mintgroen. Wat ouderwets, maar goed onderhouden. De blowende hangjongeren doen afbreuk aan het geheel en maken de speeltuin niet geschikt voor kinderen zonder begeleiding.
Dordrecht	Meranti	5	5	1	1	8,3	5,0	6,1	6,1	Prachtige speeltuin in een autoluwe omgeving. Netjes opgeruimd. Wel wat weinig toestellen.
Meppel	Jan Sluytersstraat	8	8	2	0	6,3	3,5	7,1	6,1	Omsloten door huizen. Er zijn wat dijkes en bosjes die het overzicht wat belemmeren.
Vledderveen	Talmastraat	17	17	4	8	7,3	8,0	5,9	5,9	De speeltuin ligt wat afgelegen. Het hek is gedeeltelijk voorzien van prikkeldraad. De toestellen staan erg dicht op elkaar. De speeltuin is schoon en opgeruimd.
Beilen	Ronge	15	13	6	5	8,6	6,5	5,8	5,8	Ligt prachtig centraal op plein. Prima indeling met veel banken. Wordt door buurtbewoners schoongehouden. Helaas zijn de toestellen niet allemaal veilig en zijn er problemen met valzones.
Hoogeveen	Rietgans	8	8	2	2	3,9	4,5	6,8	5,8	Vooraf geschikt voor oudere kinderen. Aangrenzend zonder afscheiding ligt de speeltuin van een school waar veel mis is. De misstanden in de schoolspeeltuin zijn niet meegeteld in de beoordeling.
Hank	Zwaanstraat	11	10	2	5	6,2	5,5	5,7	5,7	Ruim opgezette speeltuin, met ernaast een skatebaan en een trapveldje. Ligt aan weg, kinderen kunnen zo de straat oprennen.
Bilthoven	Clara Peeterslaan	6	6	3	1	6,1	6,0	5,7	5,7	Ligt verscholen tussen de huizen. Klein, biedt zowel grotere als kleinere kinderen wat weinig variatie.
Middelburg	Van Kleffenlaan	7	6	2	0	6,0	3,0	6,7	5,7	Eenvoudige speeltuin met weinig variatie aan speeltoestellen. Ligt aan achterzijde woningen, waardoor er weinig sociale controle is. Verder netjes.
Ede	Bovenbuurtweg	12	12	1	1	4,5	5,0	6,2	5,6	Speeltuin met voornamelijk glijbanen, schommels en klimrekken. Toestelkeuze had gevarieerder kunnen zijn.